

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXXVI.)

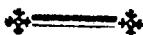
A' Császári és Királyi Felség' Kegyelmevel

Indált BÉTSBOL Pénteken 8. Májusban. 1795.

H o l l á n d i a.

Nem régen irtuk vólt, hogy az egyik *Belga* Követ *Páris*bol *Hágá*ba vizsgálta tervén, azokat a' feltételeket, a' mellyek alatt a' *Frantzia* Nemzet a' *Szövetséges Belgákkal* bekefségre és szövetségre akar lépni, el-hozta, és a' *Belga* Kép-visező Gyűlésnek elibe terjesztette. Erről a' dologról már most ilyen bővebb hír-adást olvasunk egy *Belga* levélben; —

„A' mi *Páris*bol *Hágá*ba vizsgálta küldetett Követünk, *Hazafi* *Blauw*, a' *Frantzia* Republikának *Ultimatumát*, az iránt, a' mit ő a' *Hollandiai* Republikától azért kíván, hogy ezt független orzágának lenni meg-ismeri, s-vele bekefséget köt, magával el-hozta; melly is ezekből az *Ártikulusokból* XII:

1) A' Frantzia Respublika mind azokat az el-foglaltatott várofokat és vidékeket, mellyeket a' 7 Szövetséges Belga tartományok eddig birtanak, ezeknek viszsa adgya — ki-vévén a' Generálitásnak határ-erősegeit, u. m: *Mastrichtot*, *Venlót*, *Brédát*, és *Bergen-op-Zoomot*, minden ő határjaikkal együtt. A' *Hondnak* két partyain fekvő Belga tartományok, az ő jobb partyán t. i: *Süd-Beverland* és *Walcheren*, a' bal partyán pedig *Hollandiai Flándria*, mind addig maradgyanak a' Frantziák' keziben, a' míg végső határozás nem tétethetik irántok; melly is az *Austriai Belgium* állapottyától vagyon fel-függesztetve. — Mind azok a' Belga vidékek tehát, a' mellyek a' *Rénus* és *Waal* vizein innen feküsznek, viszsa adattatnak, a' túl fekvők pedig, tovább való végzéseig, a' Frantzia katonák által el-foglaltatva maradgyanak.

2) A' *Schelde*, *Rénus*, és *Mosa* vizein, s-ezeknek minden ágain, a' *Frantziák* és *Batavusok*, minden vám-fizetés nélkül szabadon hajókázhasanak.

3) A' *Batavusok* fizessék-meg a' magok részekről, azt a' hadi költséget a' Frantzia Respublikának, mellyet ez ő ellenek tenni kéntelenitettek. — Ez a' hadi-költség-fizetés némelly barátságos utaknak és módoknak elő-vételek által is telyesíttethetik: hanem még is most előre 20 milliókat, akar pengő pénzben, akar pedig jó *Wexel-levelek* által, a' mellyeknek Frantzia országban vagy a' neutrális országokban hasznát lehessen venni, minden idő-el vesztés nélkül fizessék-le a' *Batavusok*.

4) A' Frantzia Respublika a' *Batavus* Nemzetnek függetlenségét és Felsőségét meg-ismeri.

5) A' Frantzia Respublika a' *Batavusokkal*, *Defensiv* és *Offensiv* Szövettseget köt.

6) A' Frantziák és *Batavusok*, egyik a' másik nélkül, semmi békeségés és egyéb-féle Traktára fenkivel ne lépjenek. „

„Egyéb aránt még nem tudhatni, hogy a' *Ba-*

Batarusok szárazon és tengeren lévő hadi erejéhez minémü *relatziót* akar a' Frantzia Respublika tartani. Némellyek úgy vélik, hogy ez után az egész *Hollandiai* fegyveres erő, a' Frantziákkal együtt, és a' Frantzia fő Vezér kormányozása alatt fog dolgozni. Mások azt erősitik, hogy a' Frantziák még eddig semmi e'-féle kivánságot nem nyilatkoztattak-ki, s-nem is kívánnak a' *Batarusoktól* egyebet, hanem csak — hogy egy elég erős reguláris fegyveres sereget allítsanak talpra — hogy az egész nép fegyverbe öltözzék — s-hogy végre, a' feljebb elő-számlált 6 punktumok felett való meg-egyezés végett, mennél hamarább egy *Batarus Nemzet* *Convent* hivattassék *Hollandiában* öszve.

A' *Deventeri* Ujjságban ilyen híradás tétetett a' *Belga* határ-szélek iránt közönségeslése: — „Mint-hogy az *Oberysseli* jó lakosok között még máig sem szüntenek-meg némellyek azt a' félelmes hírt el-szélesíteni, hogy a' mi Frantzia atyánkfiai a' mi vidékeinket ide hagyván, helyekbe Prussusok főgnának bé-szállani: erre nézve mi a' *Deventeri* népnek Képviselői, a' nállunk lévő Frantzia Vezértől *Van-Danimétal* kérettetvén, ezen hamis hírnök nem csak az Ujjságokban akartunk egészfzen ellene mondani, hanem azt is erősittyük, hogy a' Frantzia nép a' mi határainkon lévő Kordont meg most sem szünt-meg erősiteni, s-hogy a' Frantzia és Prussus feregek közt lévő fegyver-nyugvásnak ideje alatt, az egyik ellenséges határral a' másokra által lépni, halállal való büntetés alatt meg-vagyon tiltva. „

Párisból Aprilis' 15-dikén érkezett-meg *Hágában* Kurir azzal a' hírel, hogy a' Frantziák' egyefésége *Bázelben* tökéletességre ment légyen. A' *Batarus* Kép-vifelő Gyűlés azonnal rend-kivül való ülést tartott, és a' Præses a' békefésegnek foglalattját fel-olvasta. — Az ez által okozódott változásokat még ez után fogjuk még-irni.

Aprilis 16-dikán a' Municipalitás' (*Elöljárók*) választásának módgya, harang és dob-szó mellett hír-

dettetett-ki *Ámsterdámban*. A' választók' jussa a' kövekezendő határok-közzé vagyon szorítva: — 1) Minden 25 ezrtendőket el-ért lakos, ha leg alabb a' 3 utóbbi ezrtendők alatt az *Ámsterdámi* Haza-törvény alatt élt, voxoló jussal bír. — 2) Az 1787-dik ezrtendőtől fogva ki-vándorlott, és már most haza jött személyek, így szinten — 3) azok a' 18 ezrtendőt ért ifjak is, a' kik az *Ámsterdámi* stutzosok vagy Polgár-katonák közt már szolgáltanak, választó jussal bírnak. — Nem birhatnak ellenben ezen választó jussal: — 1) A' betegek. — 2) A' Tutorság, vagy Curátorság alatt élők. — 3) A' bankerotizált emberek. — 4) A' criminális fogságban lévők. — Továbbá: femmi Papi vagy más olyan személyek, a' kik az országnak vagy a' városnak fizetésiből élnek, vagy a' kik külső Hatalmafságok' hívségire hitek szerént kötelesek, vagy azoknak szolgálattyokban vagynak, ha csak ezen szolgálattyokrol le nem mondanak, így szinten a' fegyveres tábornál szolgálatban levő hadi tiszték-is, Municipalisá (városi előljáróvá) nem választathatnak. Egy atya is a' fiával, a' Nagy-atya az Unokájával, sőt csak két testvérek is, együtt, a' Municipalitásban helyet nem foglalhatnak. — A' *Választás* így megyen ez után véghez: — „1) Minden választó-jussal bíró Hazafi két Választókat nevezhet-ki. — 2) Ezek közzül azok a' 60-nok, a' kikre leg több *Vox* ment vólt, *sors-vetés* által választanak-ki magok közzül ismét 20 személyeket, a' kik már a' valóságos Választók lesznek. — 3) Ezek a' 20 valóságos Választók' 120 Polgárokat projectálnak a' *Municipalis Cándidatufsagra*, arra köteleztetvén, hogy ezen *cándidalásban* mindének felett a' Talentemra és hazafi-hajlandoságra tekintsenek. — 4) A' 120 *Cándidatusokat* vegre a' Polgárság a' voxok többsége szerént két részre oszttya, 60-vant közzülők valóságos Municipalis előljárókká, 60-vant pedig emezeknek *Supleuseikké* nevezvén. — 5) Minden fél ezrtendőben 30-tzan lépnek-ki a' Municipaliságból, a' kik 2 ezrtendőknek le-folyta alatt nem választathatnak ismét Városi-előljárókká. — A' választattak arra kötelezék magokat

hiteknek le-tétele által: hogy magokat ezen poszton, mint betsülletes emberek, úgy viselik, és a' Polgárság' java mellett ébren lesznek. — A' *Dockum*-beliek különösen még azt a' ki-nyilatkoztatást is teszik neveik' al-írása által magok' felől, hogy ők az eddig való Országglás formát a' Polgarság' javával ellenkezőnek lenni tartják, a' Hélytartosághoz való hiveségről eskövés által le-mondanak, az *Emberi és Hazafi Jusunak* fenn-tartatásán tehetségek szerént munkálódnak, és a' voxolásban magokat senki által meg-vefztegettetni nem engedik. „

Az *Orániai Háznak* és az eddig való Constituziónak minden követői, valamint szintén mind azok is, a' kik a' jelen való Revoluzió előtt az országglásban részesültek, mind addig minden hivatalokból kirekesztetnek, valamедdig az öfzve-gyülemő *Batavus Nemzeti Convent* ez iránt további rendelést teszen.

A' mint még egyszer írtuk, az *Amsterdami Municipalitás* egy *Pro-memoriát* terjesztetett volt a' napokban a' *Hágai Provisoria Nemzeti Gyülés'* elibe, jelentvén, hogy mivel még most köztök minden fenn-álló Hatalmak csak *provisoriak*, erre nézve a' még eddig minden rend-nélkül való Kép-viselői Gyülésnek hiveségére minden városi tiszteket ők meg nem eskethetnek. Meg-neheztelvén a' Kép-viselők ezen *Pro-memoriáért*, mingyárt egy különös Commissiót küldötenek *Amsterdámba*, melly is ott a' Komandót el-foglalván, a' Komendérozó Generál *Krayenhof* által a' Város-házának Kapuját és a' Municipalitásnak palotáját Nemzeti Gárdistákkal meg-rakatta, és 6-tot a' *Municipálisok* közzül árestálatott: mellyet a' több Elöljárók látván, a' magok *Pro-memoriájokat* viszfzavettek, s-azt a' *Protocollumból* is ki-törölték. Mellyel ez az egész *Historia* le-tsenedesedett.

Antwerpiából, Ápril. 12-dikén: — „*Párisból* a' *Schelde* vizén való hajókázásnak meg-nyittatódásáról, kedvező hireket írnak az ott mulató *Brabantziai Követek*. Már sok idegen Kereskedők fogadják a' szállásokat, itt *Antwerpiában*; kik között

egy fő embert is vévén némellyek észre, meg-lehetős hitelességgel gondolják felölle, hogy ő az *Amerikai Szabad Státusok' Biztosa*, s-nem sokára elő fogja a maga *Agensi* hitelező levelit mutatni. Már minden napokon jönnek a' minden féle Izükséges dolgokkal terhelt hajók fel-felé a' *Schelde* vizin, mellyekre a' kemény tél után nagy szüksége is vagon az *Antwerpiai* lakosoknak.

A' Szövetséges *Belgak* Generál *Pischegrüt* titulás *Hollandiai Generálisa* tették 10 ezer Forint esztendei fizetéssel.

Portugallia.

A' *Portugalliai* Udvarból azt kívánta közelebből az *Anglus* Udvar, hogy a' *Portugalliai* kikötő-helyekben találtató minden *Hollandus* hajók foglaltasának-el: hanem meg-határozottatott, hogy az *Anglus* Udvar' kívánsága ne telyesittesék, ne hogy e' miatt *Portugallia*, ujj háboruban kéntelenittesék *Hollandiával* elegyedni.

Spanyol Ország.

Ezen napokban fok rend-beli *Kurirok* érkeztek a' *Katoloniai* tábortól *Madridba*; de az ő követtségek falalattját még eddig tsak a' *Ministerek* tudgyák. Gondolattik, hogy a' békefséges *Traktálások* kezdetiről hoztak jelentéseket. Noha más felöll a' *Navarrai* hírek éppen nem békefségesek. A' *Frantzia* sereggek ismét öszve tsaptak a' *Spanyolokkal*; mellynek alkalmatofságával ugyan a' *Frantziák* vízfza verettek, hanem a' *Spanyolok* 200 embereket vesztettek. — Ugyan ettől a' tábortól érkezett a' következő híradás is a' *Madridi* Udvarhoz: — „

„Spanyol Generál *Sá ngró* 3 Kémeket küldvén a' *Frantziák'* erejinek ki-tanulására ezekhez által, a' *Frantziák* mind a' háromra reá ismertek és el-fogták őket. Az után egy levelet irván *Frantzia* vezér *Moncey* Generál *Sangróhoz*, azt adgya ebben néki tudtára, hogy ő a' kézre került 3 szerentsétleneket, a' helyett, hogy a' hadi törvény szerént meg-öletné, életben

yiszfza küldi. Azt a' kívánságát azonban a' Spanyol vezérnek, mellyre nézve ő ezeket a' Kémeket a' Frantzia táborba küldötte, leg kisebb tartozkodás nélkül maga telyesitti, a' melly végre azon Frantzia erőnek valóságos le-írását, mellyel ő a' Spanyolokra minél-hamarább reájok fog ütni, ezen levelibe zárva, nyilvánosságosn küldi., — A' *Moncey* leveliben, mellyet *Sangró*hoz által küldött, valósággal és hitelesen le is vólt a' Frantzia tábornak minden ereje környüállásoson írva. — *Sangró* el-küldötte a' levelet *Madrid*ba a' hadi tanátshoz.

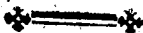
A' Spanyol Király' neviben minden városokhoz Helységekhez és Közönségekhez egy-egy petsétes irás küldettetett nem régiben olyan parantsolat mellett, hogy az nem elébb, hanem éppen *Husvét* Vasárnapján, a' Papok által, a' Közönségek előtt nyittatván-fel, ugyan akkor előttök fel is olvastassék. Ez a' dolog minden ujjság szeretőknek nyughatatlan várokozásra szolgáltatót okot.

A' Spanyol kikötő-helyekben el-foglaltattak ugyan minden *Hollandiai* hajók, de tsak addig, míg meg-tudathatik, hogy a' *Hollandiai* kikötő-helyekben lévő Spanyol hajók' állapottya, miben vagon.

Lengyel Ország.

Orosz Generál *Buxhöwden*, Frantzia Böjt-Prédikátor s-egyszersmind *Warschawi* Kanonikus *Bertrandit* tette közönséges *Könyvek* Censoráva, kinek cenzurája nélkül tehát *Warschában* semmi féle könyvet nem szabad nyomtatni vagy el-adni.

Krakau vidékein egy szegény legény, *Pugatschewet*, *Kloskát*, és *Horját* akarván jádzeni, a' *Kosciuskó* betsülletes nevit magára vette, és a' párasztságot ujj támadásra próbálgatta ösztönözni. A' legény *Ukraniai* születésü, és *Rhomheld Jákob* a' neve. Már 7 esztendőktől fogva eszi, mint kőborló, tsalárd játékjai által a' kenyerit. Április' 4-dikén *Krakau* mellett néhány mértföldnyire egy fogadóba bémenvén, egy *Salamon* forma nevü 'Sido' Körtsmáros-

nál vagy 5 Paraszttal, pálinkázni kezdett. Nevükre azt hitette-el velek, hogy ő *Kosciusko* — most szökött-el *Orosz* országból — imátkozott, énekelt velek — profétált is holmi esztelenségeket nékiek, míg végre az együgyü embereket annyira meg-tsalta, hogy azok előtte térdre estek, és őtet imádni kezdték. — Az alatt hármá a' Parasztnak el-távozván, a' más kettőnél egy fertály bornyut s-még valami pénzetskét is meg-talált ez a' *Kosciusko* szemlélni, s-végre nem csak ezt a' kis provisiótskát, hanem még ruhályokat is annyira el-requirálta Frantziáson a' szegény Paraszttól, hogy majd nem mezitelen mentenek-el tőlle. Akkor csak egyedül maradván *Salamonnal*, őtet már éppen agyon akarta egy-bárdal ütni, a' midőn történetből 2 *Prussus* Vasafok érkeztenek-bé, a' kik az embert el-fogván, *Posenbe* küldötték.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A n g l i a.

Az *Angliai* Dámák Április' 8-dikán téli ruhákban jelentek-meg a' *Wallisi* Hertzeg' esketőin; melly a' miatt esett, hogy a' lakadalmi cerimoniák még Januariusban reméltettek, következés-képpen téli ruhákat készítették volt magoknak. Ez, és a' *Kapona-beli* nagy hévség azt okozták, hogy az esketés alatt fokán el-ájultak. — A' *Printz* a' nagy meg-illetődés miatt alig tudott egy néhány szókat az *Ersek* után el-mondani. — Történt az is, hogy hibából a' *Vö-legény* a' Cerimoniáknak bé-végződése előtt a' rérdiről fel-találván állani, a' *Meny-afzizony* is felkölt utánna, mellyet az *Ersek* látván meg-állapodott. A' *Király* azonban eszibe vette a' tévelygésből származott kétségeskedést, és fel-álván intett a' *Hertzegnek*, ki is tehát ismét le-térdelvén, mindenek jó rendel véghez mentek.

A' nép *Portsmouthban* és *Plymouthban* az eleség' szük-vólta miatt még nyughatatlankodik. *Exeterben* is hafonló lármára adott az eleségnek drágasága alkalmatofságot: hanem a' *Ministerek* is eszközöket vettek elő, a' tsendességnek vissza-állítására.

— Ugy hallatik, hogy *Irlándiában* a' 'Catholicusok a' magok kívánsága mellett álhatatosok lévén, a' lármája ismét el-kezdődött. — Admirál *Hood* April. 15-dikén 9 nagy és 4 kisebb hadközö hajókkal a' *Mediterraneum* tengere szándékozott *Angliából* el-evezni. Az ő 9 nagy hajói közzül az egyik 110, a' többi mind 74 ágyusok. Ezek közt is vagyon egy *Kurázs* nevű. — *Pittről* úgy írnak, hogy *Podágrában* fekszik, és ezért most nem járhat-bé a' Parlamentomba.

A' napokban az *Anglus* Király és Királyné variami fizekerecséből haza érkező; midőn éppen a' Királyi palota felé, a' hol az *Orániai* Familiával és a' Korona Örökösével együtt ebédeltek, sétáltak volna, a' nagy számmal fel-gyülekezett nézők között két *Quakker* afszonyok is voltak, kik közzül az egyik, mikor a' Király mellett el-ment, kalápját le-vévén, így szólott meg-illetőde a' Királyhoz: — „En azért jöttem, hogy a' te joságot, mellyel a' néphez viseltetel, meg-köszönem, és néked a' te házatad illető utóbbi fizeérés történethez jót kívánnyak. De adgy nekünk békefiséget — és az Isten meg áld téged!„ — A' Király kegyelmesen meg-halgatta a' *Quakker*nét, de nem felelt neki semmit.

Az Admirálitás olyan hírt vett, hogy az Admirál *Colpoys'* hajós ferege 3 Frantzia Fregátok közzül a-töt el-fogott. Ezek mind ketten 40 ágyusok. A' 3-dik 30 orányi üzettetés után meg-szabadált.

A' Parlamentomnak mind két Házai Procefsióvai jelentenek-meg a' Királynál, a' Korona Örökös' házafságához fizeérését kívánván.

Grenville, a' ki az 1770-dik esztendőől fogva dolgozik azon, hogy a' Parlamentális tagok' választásának módgya, jó és állandó lábra állittatódhassék, közelebbről engedelmet kért magának a' Parlamentomtól arra, hogy hadd terjefzthessen egy projectomot az *Alsó Ház'* elibe az iránt, miként lehessen a' még bé-tsufzható vizfiza-éléseket előre meg-akadályoztatni. — Ezen dolog felett is fontos vetélkedések fogának szármozni.

Páris, Április' 20-dikán: — „

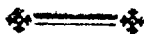
„A' *Terroristáknak* minden pláizálásai, min'ten *Al-Agenseik* mellett is, nem volt Április' 1-ső napján semmi fő Agensek és Igazgatójok, kinek Kormányozása által a' mesterséggel okozott kenyér-beli szükségét, és az egész igyekezetet valami közép-pontal meg-egyezőlög, a' tziel felé tudták volna igazgatni. A' Hegy' pártya a' Conventben most egészfzen megtsalatott. Ő úgy itélt volt, hogy tsak kezdetet adhasson a' zenebonának, az után leg kisebb gondgyának fogja tartani az Uralkodó Kormánt magáévé tenni. Hanem, a' tsuda-állatnak fok irtoztató körmei vóltanak ugyan, de feje éppen nem volt. — A' lárma harangok' fére-verettetése ellenben nagy méltóságú volt a' maga következéseire nézve; egy óra alatt ezer jól ki-készült fegyverek rukkoltak elő — a' *Sequánának* mind két pártyait 3 soru fegyverek lepték-el mindenütt — és minden főbb utak ágyukkal rakattak-meg. Itt lehetett igen nyilván szemlélni azt a' kormányozó Geniust, a' kinek, mint egy Profétai jövendölés szerént, előre ehez a' naphoz alkalmaztatott különö munkáji vóltak, a' 21-dik Martziusi Politzáj-Törvénynek Ártikusufjai. Itt lehetett jól tapasztalni az ebben a' törvényben el-rejtette lévő böltsefséget. Az első tekintetre is, a' *Sieyes*, *Thibeaudot*, és a' *Douay*-beli *Merlin* böltsefségit lehetett belőlle éfzre venni, és által lehetett látni, hogy ezt, egyedül az *elsőnek* hideg természetü böltsefsége, a' *másodiknak* meg-világosodott vakmerő-kevély bátorsága, és a' *harmadiknak* nem tétovázó, oskolai sinor-mértékü, és a' Revoluzciónak dolgaiban systémai esmerettsége és tapasztalása, dolgozták volt ki.

„Egy a' leg nevezetesebb emberek közzül továbbá, a' ki ez nap *Párisban* szemléltethetett, General *Pischegrü* volt. Ez egy tekintetes, nagy, sovány ábrázatu, és meg-lehetősen halovány ábrázatu, valami 38 vagy 40 esztendő ember. Az ő ábrázattyának állása, a' mint ezt az ő katonái is így írják-le, szembé-tünhető-képpen hideg tekin-

tétü és tsendes indulatot jelentő. Mint többire a' fok puskapor füstöt szagolt más vezérek is, ő is egy kevésbé le-stütött fővel ül a' lován, a' mi a' fok strapatziának és gondolkodásnak természeti következése szokott lenni. Az ő szemeiben is megvagyon, a' Frantzia sebefs szellyel-nézés. A' kik ötet Aprilis' 2-dikán a' *Párisi* lármázó Kofáknak végzetlen csoportyai között, egy lovasokból és gyalogokból álló srazsa osztálytól kísértette, ilyen ábrázat-állással, keresztül lovagolni, és *Collótot*, *Biltódot*, *Barrert*, s-az akkor ejtzaka árestáltatott néhány *Terroristákat*, nagy utazó szekerekre fel-pakkoltatva, mindenütt *Pishegrü* után a' városból ilyen formálog ki-felé vitettetni szemlélte, *Pishegrünek* minden szellyel-nézésit meg-vetésnek magyarázta. „

Ezen 1-ső és 2-dik Aprilisi óságoknak le irásában, tovább is ilyen hangon menvén ez a' *Párisi* tudósító, azt írja a' lármázó aszszonyokrol, hogy ezek valósággal azokat a' híres Anglus komedia-beli tündéres aszszonyi fokaságokat, és az ő bórtól ázott s-el-szárodott nyelvekről folyó beszédek, az ott elő forduló hozzorkanyok' igéző énekeiknek ár-vizeit, képzeltehettek. Ha valami betsülletés ember azzal akarta őket tsendesíteni, hogy ő kenyér nélkül tsak egyéb eledelkkel egymás-után 4 napokig is jól élt, ezt le-hazuttólták, s-mikor töllök el-vált, kutyának is nevezték. — De mind ezek már óságok — ujság pedig az, hogy Aprilisnek 18-dika kevésben maradt-el, hogy olyan nevezetessé nem lett, mely miatt az 1-ső és 2-dik Aprilisi dolgokat könnyen el-felejt-hette volna a' Convent. Erről a' dologrol így ír ugyan ez a' 20-dik Aprilisi levél: — „

„Tegnap előtt (18-dikban) estve a' lárma dobok véletlenül ismét meg-perdültek. A' hír el-terjedett, hogy a' külső városban támadás vagyon, s-hogy *Thüriot* az árestomra sententziáztatott de magokat el-rejtett más 4 *Terroristákkal* együtt, a' zenebonáskodóknak Kormányozói. A' Polgárok azonban fegyvert fogtak, és a' Convent' oltalmazására nagy számmal elő álván, az éjtzaka veszedelem nél-

kül tölt-el. A' tsendefségnek tovább való fenn-maradhatása végett minden eszközök elő vétettek. A' *Terroristák* a' néhány napi tsendefséget a' magok hafznokra fordítván, nem csak valami zenebonának, hanem szélesen ki-terjedő öfzve-esküvésnek tsináltak volt plánumot. — Ki-tanulván a' Commissió a' Complótot, még akkor (18-dikban) estve tudositotta *Rovere* által rend-kivül való ülésben a' Conventet fölle; ki is ilyen szavakkal a' ta elő a' dólgot: — „*London* és *Páris* között egymástól való függés vagyon. Az *Anglusok* a' *Chouansokkal* egyet érve, a' *Bretagnei* partakra ki akarnak az alatt szállani, míg a' békételek itt *Párisban* a' vér-ontást és pufztitást munkába veszik. Most estvére lett volna határozotva a' tzélnak végre-halytatása, melly fzerént a' jó Hazafiaknak egy része a' meg-gyilkoltatásra, fok Kép-vitelök pedig árestáltatásra voltanak határozotva. Az öfzve-esküvés olyan titkoson folyt, hogy ha egyik annak részefsei közzül maga a' dólgot csak egy szempillantattal ez előtt el nem árulta volna, ez az éjtzarka temető sirjává vált volna a' szabatságnak. A' zenebonának gerjesztői azt hiresztették volt el a' nép között előre, hogy bővséges kenyér fogna ki-osztatni, mellyet ez nem így történni íze mlélvén, könnyen rea' venné magát a' tamadásra, Valami *Crepin* nevü árestomban lévő emberhez, a' ki a' 2-dik Aprilisi tamadásnak egyik vezére volt, egy sajt küldetetett-bé a' fogházba, a' melly el-fogattatván, ilyen foglalatu irás taláztatott benne: — „Barátom! Jelentem, hogy az nap, a' mellyen félig verefs félig pedig fehér tojásokat fogsz venni, öltözetedben feküdj-le, és a' fogházból való ki-rontásra s-a' mi segítségünkre kéfszen tartsd magad. A' jel adó szó ez lesz: éljen a' *Hegy!*„ — Az az ember, a' ki az öfzve-esküvést el-árulta, ezt a' vallást tette a' dologrol: — „Vezére a' *Komplótnak*, az a' *Parent* nevü volt *Vendei* Generális, a' ki a' *Lyonban* kegyetlenkedett Commissiónak-is tagja volt. Tölle függöttek még más 2 Vezérek. Ugy akartak, hogy 12-ten az öfzve-esküvések közzül kép-viselő-ruhába öltözködén,

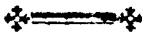
a' fogházakba mennyenek, és a' fogjokat a' Köz-bátorságra ügyelő Commissió' nevében botsáfsák-ki. Az el-rendeltetve lévő zenebonáskodó csoportok kötelessége a' lett volna, hogy némelyik azok közül a' külső városokban kezdgyen lármát, a' másik a' fegyveres házat, más a' Köz jóra, ismét más a' Köz bátorságra ügyelő, még egy más ismét a' Hadi Commissiót, fogja-el. A' lármázó csoportokat *Cambon* és *Maribon-Montaut* igazgatták volna, és a' Conventben bérontván, itt az 1793-dik-beli Constitutziót, a' mostani Köz-jóra és Köz-bátorságra ügyelő Commissiók' tagjainak le-tétetetésit, a' Conventbe ismét fel-vétetve lévő 73 Képviselőknék, továbbá, *Freronnak*, *Tal-liennek*, *Barrasnak*, *Dübois-Crancénak*, *Legendrének*, *Roverének*, s-több másoknak szankivettetéséket, a' 2-dik Aprilistől fogva árestáltatott Képviselőknék ismét a' Conventbe való fel-vétetetéséket; végre a' *Collot*, *Billod'*, és *Barrer'* ügyinek újanton való elő-vetelit, kívánták volna, olyan tzéállal, hogy ezeket az után közönségesen ártatlanoknak lenni kihirdetethessék. Minden jó ruháju ifjakat meg-öldökölni, azoknak fejeket dárdáknak hegyein széllyel hordozni, a' *Telegraphusokat* el-foglalni, s-azok által a' távol lakó minden *Terroristákat* tudósítani, minden-felé retd-kivül való Kurirokat küldeni, és így a' *Terroristákat* mindenütt egyfzersmind fel-lázasztani, tzélozott ez a' *Complot.* „

Utoljára jelentette *Rovere*, hogy a' Commissiók a' *Parent* árestáltatásáról már parantsolatot adtanak, s-más egyéb jó reudeleseket is tettek, de a' mellyeknek most titokban kell inaradni. — Sokan fel-kiáltották, hogy *Maribon-Montau* is árestáltásék. Ez maga is a' Conventben jelen lévén, menteni kezdette magát, hanem az *Oaisi-Bourdon* így szollván rolla: — „Ez egy olyan gaz ember, a' ki édes anyját és testvér Hugát is el-árulta; már pedig a' ki a' természetet annyira meg tudgya tagadni, hogy azt, a' ki ötet szívihez szoritva hordozta az öliben, el-áruhatya, az arra is alkalmas, hogy hazájának szíviibe tört verjen „ — a' Convent e'en szókra decretálta, hogy *Maribon-Montau* is helyoen mingyár árestáltásék.

A' *Douay*-beli *Merlin* kemény panasza foka-
dott a' *Convent* előtt a' Köz-jóra ügyelő *Commissio*
neviben az Ujjság-írók ellen, nékiek tulajdonitván a'
következendő dolgoknak hírefztésit, u. m: — hogy
a' *Frantzia* *Republika* a' *Spanyolokkal* békefégre
lépött volna — hogy *Lord Spencer* és *Eden* *Lon-*
donból *Párisba* érkeztenek — hogy a' *Prusszával*
kötetett békefégreben a' többek között egy olyan tit-
kos *Artikulus* is volna, mellyben a' *Hollandiai*
Helytartónak vizsza-állitása felől ígérlet tétet-
tetnék — hogy *Frantzia* ország az *Orosz* *Tsászár-*
néval *Swéd*, *Dánia* és *Török* országok ellen, *Trak-*
tát e egyedett — hogy *Frantzia* ország ismét a' *Király-*
ság alá fogna vizsza vitettetni — s-hogy végre a' *Frant-*
zia hajós sereg a' *Mediterraneum* tengeren meg-ve-
rettetett légyen: — holott 5 *Frantzia* hajók 14 *Ánglus*
hajókkal viaskodtak, és 4-gyet azok kozsúl, u. m:
a' *Berwicket*, az *Illustrissimust*, *Britanniát*, és a'
Kurázsist, ölzve rontották.

Német Ország.

A' *Bétsi Udvari Ujjságból*: — „A' *Frankfurti*
Frantzia *Journálban* az a' meg-határozott hír-adás
olvasztatott a' napokban a' *Bétsi Artikulus* alatt: hogy
Párisból a' *Toskánai* *Követtől* *Gróf Carlettitől* egy
Kurir inditattott légyen *Béts* felé, ki is ide meg-érke-
zett volna. Erről a' dologról így írnak már most *Fránk-*
furtból *Ápril. 30-dikán*: — „Minden *Bétsből* ide ér-
kező levelek nagy tsudálkozásal emlekeznek arról a'
hír-adásról, hogy *Gr. Carlettitől* egy *Kurir* érkezett
volna oda, kinek hírit *Bétsben* tsak a' *Frankfurti*
Journálból hallották; mert itt ugyan egy ilyen *Ku-*
*rir*t semmi emberi szem nem látott. Az ilyen si-
mán ki-gondolt környülállások, tsak arra valók vol-
nának, hogy azt a' ki-hirleltetett magános békefé-
get ezen *Udvar* felől annál hitelesebbé tehessék: de
a' mellyeknek közönségesen ellene mondani (így
fejezi-ki magát az említették kozsúl az egyik
hiteles *Bétsi* levelező) annyival is inkább a' maga
méltosága alatt való dolognak tartya a' *Tsászári* *Ki-*
rályi Udvar, mivel-hogy az ilyen hírekre még tsak
leg kifsebb tettző ok sintsen. „

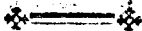

Magyar Ország.

Ungvárról így írnak hozzám Ápr. 16-dikán: —

E' részekről tudósításul írhatom, hogy az ő Felsége buzgó, kegyes kívánsága szerént a' mostani háborúnak fzerentsés ki-meneteliért a' három napig tartatott *Processiók* által esett Isteni tisztelet itt is egész buzgósággal mind a' *Romai*, mind a' *Görög* Catholikusok által el végeztetett. És ugyan a' *Görög* Catholikusok *Virág* Vasárnap, az az: 29-dik 30, és 31-dik Mártziusban az itten lévő *Munkátsi* Püspökség templomábann Nagy Mlgú Püspök *Batsinszki András* Eö Extziájának jelenlétében esett meg; a' hol-t-is valamint Eö Extziája két izben, úgy a' *Kanannok* Urak-is rendibenn a' közel lévő falukról nagyfzámmal egybe-sereglett népet valóságos, és épületes Isteni tiszteletre, a' töredelmességre, s-vétkeinkért az Istennek meg engedztetetésére, a' Haza, és a' Király' fzeretetre olly hathatósan ösztönözték, hogy még az olvasott embereknek-is szemeikből könnyvek gördültenek-ki. Első nap, az az: *Virág* vasárnap, mivel a' reggeli kis első miatt valamennyire még fáros volt az út, tsak a' templom körül esett-meg a' *Processio*. Második nap a' *Romai* Katólikusók templomába vitettetett. Harmadik nap pedig a' *Görög* Katólikusók' Parochiális templomában tartatott.

A' *Romai* Kathólikusok pedig e' folyó Sz. György havának 12-dik 13 és 14 napján tartották ezen Isteni tiszteletet a' *Görög* Katólikusoknak-is nagyfzámmal lett önként való egybe gyűlésével. Első nap, az az: *Husvét* után való Vasárnap tsak a' templom mellett esett meg a' *Processio*. Második nap a' *Görög* Kathólikusok, vagy is az Orosz Parochiális templomba menvén, itt *Tót* Prédikátzióval buzgóságra ferkengtetett mind a' két rituson lévő Nép. Harmadik nap az itten lévő fellyül tisztelet Püspökség templomába vitettetett a' *Processio* még a' *Görög* nem egyesült ritusúaknak, s-más felekezetűeknek is önként való meg jelenésekkel, a' hol-is Magyar Prédikátzió által igaz Penitentzia tartásra, a' Haza, és a'

Király szerezetetére, ösztönöztetett a nép, mellyek után vége lett ezen Isteni tiszteletnek.

Itt, valamint másutt-is nagy a drágaság. Ennek meg bizonyítására egyebet nem említek, hanem hogy itten a korpának, mellyet a szegényebbek a tehetősebbektől kenyernek vesznek, vekája 30. 43 krajtzár nem tekintvén mi féle korpa légyen; de a mi több, kapni sem lehet. Rettenetes sok az éhes ember. Sokan önként ajánlják magokat tsupa eledelért való munkára, de mindnyájan nem is kapnak. Ezen inségben mindazonáltal találtak még is, a kik az ügyefogyottakat, ha tsak részben-is éhel halni nem hagyják. És nevezetesen az itten lévő *Munkátsi* Püspök, egy kegyes, és igaz könyörületeségű Atya, *Batsinszki András* Eö Extziája Tisztjeinek oilly parantsolatot ada ez előtt már sok hetekkel, hogy a valóságos ügyefogyottak számára minden Isten adta nap egy-egy üstel valami eledelt készitfessenek, s-ehez nékiek kenyér-is adattafson, a miüt hogy ez az oltta minden fogyatkozás nélkül így foly. Hasonlóképen ezen *Kamerális Ungrári* Uradalom fok búzát; és rozstot öszve szedetett Lengyel országban a szegénység számára, és azt nem feljebb, hanem tsak a menyiben magának vágyon várakozásra az ügyefogyottaknak ösztogatja. Aldják meg a Felségés Figeek minden nemü jókkal az illyetén Mæcenásokat, és adjanak hozzájuk hasonlókát Országunkban ezeréket.

Virág Vasárnaptól, az az: 29-dik Mártzinftól fogva egész é-folyó hónapnak 11-dikéig, vidám, kies, meleg napjaink valának; ezen napon pedig Lengyel ország felöl-szerfelett nagy égi háború lévén a hegyek között, együtt másutt jég esett, mellytől fogva szüntelen hideg, sovány Lengyel szelek fúvdogalnak itten, úgy hogy látzfatik, hogy a tél ujjolag hozzá fogótt a maga kedvetlen mesterségéhez: az az egy a szerentsénk, hogy a fák még egészlen ki nem fakadoztak.